

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. rtm. Witolda Pileckiego

w Piotrkowie Trybunalskim

WSTĘP

Nowoczesna szkoła jest instytucją podchodzącą kompleksowo do pracy z młodym człowiekiem, jej priorytetami jest nie tylko dbałość o edukację, ale również podniesienie efektywności oddziaływań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych.

Program wychowawczo - profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego dokonanej poprzez: ankiety i indywidualne rozmowy przeprowadzone z z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami, bieżącą obserwacją zachowań uczniów na lekcjach, podczas przerw, zajęć pozalekcyjnych, imprez i wycieczek oraz analizę dokumentacji (teczek wychowawców, dokumentacji pedagoga, dzienników lekcyjnych, protokołów pracy Zespołu Wychowawców Klasowych).

Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest zintegrowany ze Statutem Szkoły, a także wynika z założeń strategii rozwoju pracy szkoły opracowanej na lata 2022 – 2026.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny skierowany jest do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami wspierającymi szkołę w jej działalności edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej.

Spis treści:

- 1 Podstawa prawna.
- 2 Misja Szkoły.
- 3 Wizja Szkoły.
- 4 Cele programu .
  - 4.1 Założenia ogólne.
  - 4.2 Wizerunek absolwenta szkoły.
  - 4.3 Cele szczegółowe.
- 5 Sposoby i formy realizacji programu.
- 6 Zadania i obowiązki nauczycieli pracy wychowawczej.
- 7 Zasady współpracy z rodzicami.
- 8 Zakres oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.
- 9 Tematyka godzin wychowawczych.
- 10 Szczegółowe oddziaływania profilaktyczne.
- 11 Stałe uroczystości szkolne.
- 12 Zasady obowiązujące w ZSP nr 1
- 13 Ewaluacja programu.

PODSTAWA PRAWNA:

- 1 Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. (art. 48, 53, 54, 70, 72)
- 2 Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59).
- 3 Statut ZSP nr 1
- 4 Karta Nauczyciela (art.6)
- 5 Konwencja o Prawach Dziecka.
- 6 Europejska Karta Praw Człowieka.
- 7 Rozporządzenie MENiS z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 poz. 532).
- 8 Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz. 17).
- 9 Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- 10 Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994 r.
- 11 Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity: Dz.U. Nr 10. z 1996 r., poz. 55 z późniejszymi zmianami: 1997r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770; 1999 r. Nr 96, poz.1107; 2003 r. Nr 229, poz. 2274).
- 12 Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z dnia 20 września 2005 r.
- 13 Rozporządzenie MEN z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1250).
- 14 Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity - Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz.1231; Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473).
- 15 Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami).

- 16 Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r., poz. 356).
- 17 Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1658).
- 18 Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.).
- 19 Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach ze zmianami z 15.09.2023 r.
- 20 Standardy ochrony małoletnich.
- 21 Strategia rozwoju szkoły na lata 2022- 2026.

MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą:

- 1 Promującą chrześcijański system wartości.
- 2 Uczącą poszanowania godności i praw każdego człowieka.
- 3 Uczącą demokratycznego rozwiązywania problemów.
- 4 Przygotowującą młodych ludzi do:
  - samokształcenia jako ciągłego procesu,
  - świadomego i odpowiedzialnego decydowania o sobie,
  - dbałości o swoje zdrowie, harmonijny rozwój fizyczny i sprawność fizyczną,
  - odpowiedzialności z bezpieczeństwo własne i cudze,
  - wykorzystywania swoich zdolności i zainteresowań,
  - krytycznego korzystania ze zróżnicowanych źródeł informacji (w tym z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych),
  - poczucia dumy z własnej tożsamości,
  - pełnienia ról społecznych zgodnie z ogólnie uznanymi w społeczeństwie normami,
  - angażowania się na rzecz środowiska naturalnego i lokalnego,
  - pielęgnowania kultury i języka polskiego.
- 5 Wspierającą wszystkich uczniów w pełnym rozwoju ich talentów.
- 6 Wzmacniającą poczucie tożsamości narodowej, przewiązanie do tradycji i historii.
- 7 Prowadzącą szeroki zakres działań lekcyjnych i pozalekcyjnych, umożliwiających uczniom zdobycie wiedzę i umiejętności pozwalających sprostać wymaganiom dorosłego życia.
- 8 Zapewniającą równość szans i sprawiedliwość społeczną, wspierającą ducha partnerstwa między uczniami i pracownikami szkoły, rodzicami i szkołą, między społecznością lokalną a szkołą.
- 9 Zapewniającą dobrze zorganizowane, atrakcyjne zajęcia, w dobrze wyposażonym gmachu szkoły, wspierającą pogląd, że kształcenie jest procesem trwającym przez całe życie.

WIZJA SZKOŁY

- 1 Będziemy szkołą świadomą zagrożeń współczesnego świata i aktywnie im przeciwdziałającą, promującą zdrowy styl życia, szkołą bezpieczną, wolną od przemocy.
- 2 Będziemy aktywnym uczestnikiem życia społeczności lokalnej, znającym jej problemy i biorącym udział w ich rozwiązywaniu.
- 3 Naszą szkołę samorządnie i demokratycznie będą tworzyć uczniowie, rodzice i nauczyciele zintegrowani wokół wspólnych celów i działań, współpracujący na zasadach wzajemnego szacunku.
- 4 Tożsamość szkoły będziemy tworzyć w oparciu o kulturę i tradycję narodową, cywilizację europejską oraz ponadczasowe i ogólnoludzkie wartości.

ZAŁOŻENIA OGÓLNE I CELE PROGRAMU

Celem oddziaływań naszej szkoły jest dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia poprzez rozbudzanie zainteresowania światem, kształcenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, wspieranie w przygotowaniu do uczestnictwa w życiu rodzinnym, zawodowym, społecznym i kulturalnym.

Podstawowym celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest podejmowanie skoordynowanych działań zmierzających do nabywania przez uczniów następujących cech:

samodzielności – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi.

odpowiedzialności – uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych.

twórczości – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, tworzy własny warsztat pracy, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym światem.

moralności – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, umie współdziałać z innymi, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia, odznacza się tolerancją, prezentuje postawę antydyskryminacyjną.

WIZERUNEK ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent naszej szkoły:

- w swoim postępowaniu dąży do prawdy, kieruje się ogólnie przyjętymi normami etycznymi,
- zna historię, kulturę i tradycje swojego regionu i narodu,
- jest tolerancyjny, aktywny, obowiązkowy, ciekawy świata, posiada wysoką kulturę osobistą i wrażliwość,
- dba o środowisko naturalne, uczciwy i prawy, kulturalny, obowiązkowy, samodzielny,
- promuje zdrowy styl życia,
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych,
- troszczy się o środowisko naturalne,
- jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
- posługuje się sprawnie językami obcymi,
- ma poczucie przynależności regionalnej, narodowej, europejskiej,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury
- wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne,
- potrafi rozwiązywać konflikty i porozumiewać się z ludźmi, w pełni wykorzystywać swoje możliwości intelektu,
- potrafi rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole, myśli twórczo, wykazuje inicjatywę,
- świadomie i kreatywnie kieruje własnym życiem,
- jest odpowiedzialny za czyny i słowa,
- potrafi się uczyć, doskonalić, planować i organizować swoją pracę,
- umie odkrywać i rozwijać swoje zdolności i zainteresowania,
- jest aktywny i przedsiębiorczy w dalszym kształceniu się i na rynku pracy.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1 Propagowanie modelu wartości opartego na uniwersalnych zasadach poprzez:

- poszanowanie życia ludzkiego jako najwyższej wartości,
- kierowanie się w stosunkach międzyludzkich uczciwością i prawdą,
- kształtowanie postaw altruizmu, tolerancji, otwartości,
- poszanowanie godności osobistej.

2 Kształtowanie dojrzałości i aktywnej postawy życiowej oraz umiejętności planowania własnego rozwoju poprzez:

- rozpoznawanie i rozwój zainteresowań, zdolności, talentów,
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo, własne decyzje i czyny,
- korzystanie z przysługujących praw i wywiązywanie się z obowiązków,
- zapewnienie równości szans w dostępie do różnych szkolnych form działalności szkoły w obszarze edukacyjnym, wychowawczym, opiekuńczym, społecznym, kulturalnym, sportowym,
- motywowanie do samokształcenia,
- dbałość o wysoką kulturę osobistą,
- kształtowanie postawy przedsiębiorczości i wytrwałości w dążeniu do ustanowionych celów,
- orientację zawodową i kształtowanie umiejętności radzenia sobie na współczesnym rynku pracy.

3 Promowanie zdrowego, ekologicznego i bezpiecznego stylu życia poprzez:

- organizowanie akcji propagujących zdrowy i higieniczny tryb życia,
- kształcenie umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami,
- podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska,
- kształtowanie postawy poszanowania środowiska naturalnego,
- podnoszenie świadomości w sferze bezpieczeństwa.

4 Zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez szeroko pojęte działania profilaktyczne.

5 Przeciwdziałanie uzależnieniom - pomoc w zdobyciu wiedzy na temat uzależnień i innych zagrożeń dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

6 Wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości.

7 Przygotowanie do harmonijnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez:

- kształtowanie pozytywnych relacji z rodziną i najbliższym otoczeniem,
- kształtowanie postawy patriotycznej, poszanowanie kultury, tradycji, symboli szkolnych, lokalnych i narodowych,
- tolerancję wobec odmiennych poglądów,
- rozwijanie tożsamości narodowej i europejskiej,
- wypracowywanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- wspieranie rozwoju samorządności uczniowskiej, współpraca z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym,
- kształtowanie umiejętności współpracy w zespołach klasowych, zaangażowanie w pracę na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.

8 Zapewnienie uczniom bezpiecznego, wspierającego i przyjaznego środowiska nauki.

9 Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych i młodzieży uzdolnionej, przy ścisłej współpracy z rodzicami poprzez:

- wsparcie uczniów wymagających szczególnej opieki, nie radzących sobie,
- wsparcie ucznia w sytuacjach trudnych, konfliktowych,
- organizowanie zajęć dla uczniów szczególnie uzdolnionych przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy,
- współpraca z rodzicami, wspólne rozwiązywanie pojawiających się problemów.

FILARY SZKOLNYCH ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH:

INFORMACJA – dostarczenie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia.

KOMUNIKOWANIE SIĘ – wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiającej wyrażanie własnych poglądów, szczerość i otwartość w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych dotyczących jednostki i grupy.

WSPÓLDZIAŁANIE – podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami.

MODELOWANIE – bycie wzorem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole, w otoczeniu innych ludzi.

DOŚWIADCZENIE – stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne pełnienie ról w klasie i szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi.

MOŻLIWOŚĆ WYBORU – stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia oraz różnych strategii umożliwiających mu uzyskiwanie wyników adekwatnych do możliwości rozwojowych.

WSPIERANIE I PROMOWANIE UZDOLNIEŃ UCZNIÓW – przedstawianie bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych w celu rozwoju zainteresowań oraz systematyczne monitorowanie efektów działań podejmowanych przez nauczycieli i uczniów.

SPOSOBY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest realizowany w różny sposób, w zależności od umiejętności, doświadczeń, pomysłów i inwencji nauczycieli i uczniów. Jest podstawą do formułowania szczegółowych zdań wychowawczych.

Formy realizacji programu:

- zajęcia edukacyjne - w toku procesu dydaktycznego,
- godziny z wychowawcą,
- lekcje religii,
- zajęcia „Wychowania do życia w rodzinie”,
- wyjazdy integracyjne, wycieczki do kina, teatru, na wystawy itp.,
- udział w uroczystościach szkolnych i miejskich o charakterze patriotycznym, społecznym kulturalnym, sportowym,
- zajęcia pozalekcyjne, koła przedmiotowe i koła zainteresowań,
- działalność Samorządu Uczniowskiego,
- działalność Klubu Wolontariusza,
- praca pedagoga, pedagoga specjalnego oraz psychologa
- praca Rzecznika Praw Ucznia,
- działania profilaktyczne,
- praca doradcy zawodowego,
- działalność biblioteki szkolnej,
- współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w jej działalności,
- inne, wynikające z bieżących potrzeb uczniów i aktualnych możliwości szkoły.

ZADANIA i OBOWIĄZKI WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELI

Wychowawcą jest każdy pracownik pedagogiczny szkoły, który stara się budować prawidłowe relacje z uczniami.

1. Nauczyciel zobowiązany jest do:

- a) realizowania zadań związanych z dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą funkcją szkoły,
- b) zapewnienia bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć i przerw międzylekcyjnych,
- c) wspierania każdego ucznia w jego rozwoju,
- d) kształcenia i wychowywania młodzieży w atmosferze wolności sumienia oraz szacunku dla każdego człowieka,
- e) dążenia do pełni własnego rozwoju osobowego,
- f) doskonalenia umiejętności klarownego tłumaczenia zagadnień naukowych,
- g) jasnego formułowania oczekiwań wobec uczniów w zakresie edukacji i zachowania,
- h) udzielania uczniom informacji zwrotnej o ich mocnych stronach i uzdolnieniach ,
- i) współpracy z wychowawcą klasy,
- j) wprowadzania indywidualizacji procesu nauczania,
- k) aktywizowania uczniów w czasie lekcji, inspirowania pracy zespołowej, stosowania różnorodnych metod dydaktycznych,
- l) uwzględnienia zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- m) reagowania i przeciwdziałania wszelkim formom niewłaściwych zachowań,
- n) zapoznania uczniów z Przedmiotowym Systemem Oceniania,
- o) przekazywania uczniom i ich rodzicom informacji dotyczących wyników w nauce i zachowaniu oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę,
- p) podejmowania systematycznych wysiłków zmierzających do wytworzenia właściwej atmosfery w czasie zajęć,
- q) rozwiązywania bieżących problemów dydaktycznych i wychowawczych we współpracy z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym,
- r) czuwania nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole prawa,
- s) uwzględniania celów wychowawczych w realizacji treści programowych,
- t) reagowania i przeciwdziałania wszelkim formom agresji i wandalizmu, konsekwentnego przestrzegania norm współżycia społecznego

2. Wychowawca klasy zobowiązany jest do:

- a) zapoznania uczniów i ich rodziców z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły,
- b) przekazania uczniom i ich rodzicom informacji dotyczących zachowania i wyników nauczania oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę,

- c) poznania i zdiagnozowania warunków życia oraz nauki wychowanków,
- d) wspierania rozwoju uczniów,
- e) dawania przykładu osobistą postawą,
- f) opracowania klasowego planu wychowawczego w oparciu o Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły, z uwzględnieniem potrzeb i sugestii uczniów, priorytetów w pracy szkoły oraz do w porozumieniu z rodzicami, a także przedstawienia go do akceptacji rodzicom podczas
- g) podejmowania systematycznych wysiłków zmierzających do wytworzenia właściwej atmosfery w zespole klasowym,
- h) wystawienia oceny zachowania, po zasięgnięciu opinii innych nauczycieli i uczniów swojej klasy oraz ucznia ocenianego, zgodnie z kryteriami oceny zachowania określonymi w Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania,
- i) dbania o rozwój samorządności w klasie,
- j) rozwiązywania bieżących problemów dydaktycznych i wychowawczych we współpracy z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem szkolnym,
- k) czuwania nad przestrzeganiem obowiązującego w szkole prawa zarówno przez uczniów jak i nauczycieli uczących w klasie,
- l) kształtowania nawyków odpowiedniego zachowania się w różnych sytuacjach oraz nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa,
- m) integrowania zespołu klasowego i koordynowania pracy wychowawczej,
- n) motywowania uczniów do aktywnego udziału w życiu szkoły, reprezentowaniu szkoły w środowisku lokalnym,
- o) motywowania uczniów do rozwijania swoich uzdolnień i zainteresowań,
- p) konsekwentnego stosowania zapisów Statutu Szkoły odnośnie systemu nagród i kar,
- q) planowania i prowadzenia lekcji wychowawczych zgodnie z planem pracy,
- r) aktywizowania rodziców i opiekunów do współpracy ze szkołą, organizowania spotkań z rodzicami,
- s) oferowania uwagi i pomocy młodzieży pochodzącej z rodzin wymagających wsparcia.

3. Pedagog szkolny, pedagog specjalny oraz psycholog są zobowiązani do:

- a) rozpoznawania indywidualnych potrzeb uczniów oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz

- przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu Szkoły,
- b) diagnozowania sytuacji wychowawczych w Szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu Szkoły,
  - c) udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
  - d) kierowania na konsultacje lub terapie psychologiczne i psychiatryczne, udzielanie różnych form pomocy pedagogicznej,
  - e) podejmowania działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
  - f) udzielania pomocy rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom w pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze,
  - g) określania form i sposobów udzielania pomocy uczniom, w tym uczniom wybitnie uzdolnionym, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb;
  - h) współpracy z instytucjami wspomagającymi: Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Policją i Strażą Miejską, Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Sądem Rodzinnym oraz kuratorami sądowymi;
  - i) gromadzenie niezbędnej dokumentacji dotyczącej uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
  - j) kierowania uczniów na specjalistyczne badania do Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej,
  - k) współpracy z rodzicami i wspólnego wypracowania harmonogramu działań w celu rozwiązania zaistniałych problemów,
  - l) określania niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistyczny i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,
  - m) współpraca z zespołem opracowującym IPET, pomaga w realizacji programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

4. Nauczyciel-bibliotekarz zobowiązany jest do:

- a) wspierania i rozwijania zainteresowań czytelniczych uczniów,
- b) propagowania czytelnictwa jako jednej z form samokształcenia i rozwijania pasji i uzdolnień (również poprzez działalność Koła Miłośników Książki),
- c) wspomagania procesu nauczania i wychowania przez współpracę z nauczycielami wszystkich przedmiotów,
- d) pomagania uczniom w świadomym wyszukiwaniu, selekcjonowaniu i wykorzystywaniu informacji,
- e) współpracy z pedagogiem szkolnym,
- f) czuwania nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu,
- g) organizowania dla czytelników imprez i akcji czytelniczych o różnym zasięgu.

5. Doradca zawodowy zobowiązany jest do:

- a) planowania i koordynowania działań w zakresie wyboru przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu,
- b) gromadzenia i rozpowszechniania materiałów z zakresu profesjonalnego poradnictwa zawodowego,
- c) pośredniczenia w kontaktach z uczelniami i zakładami pracy, koordynowania spotkań,
- d) systematycznego diagnozowania zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz na pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- e) udzielania indywidualnych porad uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom),
- f) prowadzenia zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
- g) wspierania wychowawców w działaniach doradczych poprzez udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami,
- h) współpracy z Radą Pedagogiczną w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, zawartych w Programie wychowawczo-profilaktycznym.

6. Szkolny rzecznik praw ucznia zobowiązany jest do:

- a) czuwania nad przestrzeganiem praw dziecka i uczniów zawartych w przepisach prawa powszechnego, przepisach oświatowych, Statucie Zespołu i innych przepisach regulujących życie Zespołu,
- b) egzekwowania i przestrzegania przepisów prawnych dotyczących uczniów,
- c) proponowania nowych przepisów dotyczących uczniów,
- d) uczestniczenia w posiedzeniach Rady Pedagogicznej z prawem przedstawienia na jej forum problemów przestrzegania praw ucznia,
- e) interweniowania w przypadkach naruszania praw ucznia.

ZASADY WSPÓLPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI.

- 1 W pracy wychowawczej dyrektor szkoły, nauczyciele, wychowawcy i pedagog wspierają rodziców w wychowaniu dziecka tak, aby umożliwiać uczniom przejmowanie odpowiedzialności za własne życie i rozwój osobowy.
- 2 Zasady współpracy szkoły z rodzicami oparte są na wzajemnej życzliwości, szacunku, dyskrecji oraz takcie i realizowane są poprzez:
  - wspólne planowanie działań,
  - wspólne rozwiązywanie problemów,
  - rzetelne przekazywanie informacji.
- 3 Rodzice zapoznawani są z obowiązującym prawem oświatowym i osiągnięciami szkoły.
- 4 Rada Rodziców uczestniczy w opracowywaniu podstawowej dokumentacji szkoły.
- 5 Szkoła diagnozuje potrzeby i oczekiwania rodziców w zakresie pracy wychowawczo-opiekuńczej oraz działalności profilaktycznej.
- 6 Rodzice systematycznie uczestniczą w zebraniach organizowanych przez dyrektora szkoły i wychowawców.
- 7 Wychowawcy przekazują rodzicom informacje o wynikach nauczania i zachowaniu dziecka, zawiadamiają o przewidywanych ocenach niedostatecznych i wspólnie

z rodzicami podejmują działania mające na celu eliminowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych.

- 8 Rodzice mają obowiązek zawiadamiania wychowawcy o przyczynach nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych w formie i terminie ustalonym z wychowawcą.
- 9 Rodzice są zobowiązani do utrzymywania systematycznego kontaktu z wychowawcą.
- 10 W celu zapobiegania eskalacji problemów, rodzice powinni na bieżąco informować wychowawcę, pedagoga szkolnego lub dyrektora o przypadkach naruszania norm społecznych przez uczniów.
- 11 Rodzice ponoszą odpowiedzialność za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez ich dzieci.
- 12 Rodzice powinni w miarę swoich możliwości czynnie uczestniczyć w pracy szkoły, w imprezach inicjowanych i organizowanych przez szkołę podnosząc tym samym ich rangę.
- 13 W przypadku pojawienia się jakichkolwiek trudności wychowawczych rodzice mają możliwość skorzystania z pomocy wychowawcy, nauczyciela i pedagoga szkolnego.

ZAKRES ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH

Działania adresowane do wszystkich uczniów ZSP nr 1:

Założenia ogólne:

- a objęcie Programem wszystkich członków społeczności szkolnej,
- b rozwijanie współpracy ze wszystkimi sojusznikami szkoły i instytucjami wspierającymi proces wychowawczy młodzieży.

Zadania	Sposoby realizacji
Stwarzanie przyjaznej atmosfery zachęcającej uczniów do otwartości; minimalizowanie szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> ● obserwacja uczniów, indywidualne rozmowy z uczniami, którzy zdaniem nauczyciela wymagają pomocy. ● analizowanie przez wychowawców, nauczycieli i pedagoga problemów uczniów z trudnościami nauczania i w relacjach z innymi (np. uczniów izolujących się lub

<p>stresu, pozytywne motywowanie do pracy. Budowanie relacji z uczniami opartych na zasadach wzajemnego poszanowania i życzliwości).</p>	<p>izolowanych w klasie).</p> <ul style="list-style-type: none"> ● indywidualizacja w ocenianiu zachowania i osiągnięć uczniów. ● współpraca wychowawców z rodzicami. ● współpraca między nauczycielami dotycząca obciążenia uczniów nauką (ustalanie terminów sprawdzianów, prac kontrolnych), ● debata zorganizowana przez Samorząd Szkolny na temat szkolnego stresu.
<p>Wdrażanie uczniów do samorządności i życia w demokratycznym społeczeństwie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● wybór i działalność Samorządu Uczniowskiego jako reprezentacji społeczności uczniowskiej, ● opiniowanie przez Samorząd Uczniowski stopnia przestrzegania praw uczniów, ● współudział Samorządu Uczniowskiego w tworzeniu WSO, Programu wychowawczo-profilaktycznego, ● udział przedstawicieli SU w posiedzeniach Rady Pedagogicznej, ● przeprowadzenie demokratycznych wyborów do samorządów klasowych i Rady Samorządu Uczniowskiego.
<p>Wdrażanie uczniów do poszanowania i pielęgnowania tradycji miasta, regionu i kraju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● udział w uroczystościach szkolnych o charakterze patriotycznym, ● pogadanki, albumy, zdjęcia, ● wycieczki, ● wycieczki do muzeum, ● spotkania ze znanymi obywatelami miasta Piotrkowa, ● rozwijanie patriotyzmu lokalnego poprzez pogadanki na godzinach wychowawczych, udział w prelekcjach, spotkania z ciekawymi ludźmi, ● akcentowanie pożądanых postaw na lekcjach języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, historii i społeczeństwie, ● współpraca z Towarzystwem Przyjaciół Miasta Piotrkowa, ● współpraca z Centrum Informacji Turystycznej, ● poznawanie zabytków miasta i regionu w powiązaniu z programem zajęć edukacyjnych, ● zapoznawanie z wydawnictwami o regionie, ● filmy związane z historią Polski (wyjścia do kina), ● współpraca z Instytutem Pamięci Narodowej oraz Klubem Historycznym im. Grota-Roweckiego w Piotrkowie Trybunalskim,

	<ul style="list-style-type: none"> ● współpraca z Muzeum Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim.
Kształtowanie postaw młodego Europejczyka.	<ul style="list-style-type: none"> ● zgłębianie zagadnień integracji europejskiej na lekcjach geografii, historii, WOS, ● zainteresowanie literaturą i kulturą europejską (na lekcjach języka polskiego i języków obcych), ● nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami z krajów europejskich, ● udział w konkursach na temat krajów europejskich, imprezach artystycznych, ● oglądanie filmów edukacyjnych, gromadzenie materiałów informacyjnych i popularyzowanie wiedzy o Unii Europejskiej, ● wzmacnianie wagi nauki języków obcych, ● wycieczki zagraniczne.
Tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> ● diagnozowanie możliwości rozwojowych ucznia, ● rozpoznanie środowiska rodzinnego ucznia, ● diagnozowania przyczyn niepowodzeń, ● oddziaływanie na świadomość i postępowanie ucznia, ● indywidualizacja pracy z uczniem, ● ścisła współpraca ze szkolnym pedagogiem, psychologiem, ● kontakty z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w zakresie diagnostyki, ● zajęcia edukacyjno- terapeutyczne, ● poszerzanie wiedzy ucznia na temat osobowości człowieka poprzez organizowanie pogadanek i dyskusji w zespołach klasowych, ● inspirowanie uczniów do poznawania siebie i swoich możliwości, motywowanie do samokształcenia, ● umożliwianie uczniom przedstawiania własnych sądów i ich obrony, ● dostarczanie wychowankom wzorców zachowań, ● objęcie szczególną ochroną uczniów małoletnich poprzez obserwację uczniów, monitorowanie ich zachowań, a w razie potrzeby wdrażanie stosownych procedur.
Dbanie o rozwój intelektualny i emocjonalny uczniów, rozwój ich zainteresowań i zdolności.	<ul style="list-style-type: none"> ● umiejętna stymulacja i dowartościowywanie uczniów posiadających niskie poczucie własnej wartości, przeprowadzenie zajęć na temat mocnych stron wychowanków, ● stosowanie pochwał, nagród i stypendiów dla wyróżniających się uczniów, ● organizowanie uczniom pomocy w nauce, ● aktywizowanie uczniów poprzez powierzanie im zadań

	<p>odpowiadających ich indywidualnym predyspozycjom</p> <p>zachęcanie uczniów do udziału w konkursach, turniejach, olimpiadach i rozgrywkach sportowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● organizowanie zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań, ● współpraca z Ośrodkiem Działań Artystycznych, Miejskim Ośrodkiem Kultury, Kinem Helios w Piotrkowie Trybunalskim.
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● poznawanie dziedzictwa historii i kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej i światowej, ● organizowanie uroczystości o charakterze patriotycznym, ● uczestniczenie w obchodach świąt i uroczystościach państwowych, ● przygotowywanie tematycznych gazetek i wystaw, ● przeprowadzanie pogadanek, projekcji filmów o tematyce patriotycznej i historycznej, wykorzystanie treści programów nauczania w tym zakresie, ● omówienie zasad funkcjonowania organów i urzędów państwowych oraz samorządowych, zapoznanie z Konstytucją, prawami i obowiązkami obywatela.
<p>Kształtowanie świadomej postawy ekologicznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● budzenie zainteresowania i przyjaznej postawy wobec środowiska naturalnego poprzez konkursy ekologiczne, olimpiady, gazetki, prezentacje, referaty, akcje, ● współpraca ze schroniskiem dla zwierząt, ● wdrażanie do segregowania śmieci, ● udział w akcji „Sprzątanie Świata”, ● budowanie postawy szacunku do przyrody i środowiska.
<p>Rozwijanie przedsiębiorczości i inicjatywy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● realizacja tematów związanych z kształtowaniem postawy przedsiębiorczości, analizy rynku pracy i jego potrzeb, ● angażowanie młodzieży do działalności na rzecz społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej , ● uświadomienie wartości pracy w życiu człowieka , ● działalność doradcy zawodowego.
<p>Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● przykład własny nauczycieli i innych pracowników szkoły, ● pogadanki na godzinach wychowawczych, ● zajęcia z pedagogiem, lekcje wychowania do życia w rodzinie, ● uroczystości i programy szkolne, ● spotkania z pedagogiem lub psychologiem poświęcone

	<p>umiejętności rozładowywania agresji,</p> <ul style="list-style-type: none"> ● działalność Klubu Wolontariusza, ● udział w akcjach charytatywnych, w akcji honorowego krwiodawstwa, ● pedagogizacja rodziców.
<p>Tworzenie środowiska bezpiecznego i przyjaznego uczniom.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● tworzenie prawidłowych relacji uczeń-uczeń, nauczyciel-uczeń, ● pogadanki na lekcjach wychowawczych, ● spotkania z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, ● zapoznanie z planem ewakuacji, ● dyżurowanie nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych, ● uświadamianie uczniom odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo własne i cudze, ● spotkania z ratownikiem medycznym, pielęgniarką, ● konkursy, prelekcje z zakresu udzielania pierwszej pomocy, ● objęcie szczególną ochroną uczniów małoletnich poprzez obserwację uczniów, monitorowanie ich zachowań i wdrażanie procedur
<p>Wdrażanie poczucia odpowiedzialności, obowiązkowości i dyscypliny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● tworzenie uczniom warunków do nabywania umiejętności planowania, organizowania i oceniania własnej nauki oraz przejmowania za nią odpowiedzialności, ● systematyczne i konsekwentne egzekwowanie od uczniów przestrzegania Statutu Szkoły, ● utrzymywanie dyscypliny w zakresie frekwencji i punktualnego przychodzenia na zajęcia, ● wdrażanie kulturalnego sposobu zachowania się na imprezach szkolnych i pozaszkolnych, ● monitoring przyjętych przez uczniów obowiązków i zleconych do wykonania prac, w celu rozbudzenia odpowiedzialności za podjęte zobowiązania.
<p>Podnoszenie umiejętności i sprawności posługiwania się językiem polskim i językami obcymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● podnoszenie umiejętności i sprawności posługiwania się językiem polskim i językami obcymi, ● udział młodzieży w tematycznych konkursach i olimpiadach, ● codzienna dbałość o poprawne posługiwanie się językiem polskim przez wszystkich uczniów i pracowników szkoły, ● podnoszenie sprawności posługiwania się językami obcymi, organizowanie praktyk językowych, wycieczek, ● rozwijanie i promowanie literackiej twórczości uczniowskiej.

<p>Prowadzenie działalności profilaktycznej, pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów, przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● wykorzystywanie tematyki lekcyjnej na wszystkich przedmiotach do szerzenia wiedzy o uzależnieniach, wynikających z nich zagrożeniach oraz sposobach zapobiegania uzależnieniom, ● organizowanie spotkań ze specjalistami na temat profilaktyki, ● współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przestępstwom i uzależnieniom wśród młodzieży, ● dążenie do zagospodarowywania czasu wolnego ucznia poprzez zachęcanie do udziału w kołach zainteresowań, konkursach, akcjach charytatywnych, imprezach szkolnych, itp. , ● konsekwentne eliminowanie postaw agresji i przemocy wśród młodzieży, ● nauka zachowań asertywnych, ● poszerzanie wiedzy własnej i uczniów na temat problemów okresu dojrzewania i powodów frustracji prowadzących do agresywnych zachowań, ● wzmacnianie pozytywnych zachowań wśród młodzieży, ● realizacja programów: integracyjnych, profilaktycznych, profilaktyki zachowań patologicznych, ● zajęcia warsztatowe, pogadanki, spektakle i filmy.
<p>Podjęmowanie działań z zakresu promocji zdrowia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● pogadanki na godzinach wychowawczych, ● prelekcje ze specjalistami różnych specjalności, ● spotkania z pielęgniarką szkolną, ● zajęcia pozalekcyjne, zajęcia sportowe, koła zainteresowań, ● udział w imprezach pozaszkolnych, konkursach, ● podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zachowaniom patologicznym.
<p>W koniecznych przypadkach podejmowanie działań interwencyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● postępowanie zgodne z obowiązującymi procedurami.
<p>Ułatwienie uczniom z Ukrainy integracji w polskiej szkole oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa w nowej sytuacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji polskich uczniów wobec cudzoziemskich kolegów, ● wspieranie uczniów ukraińskich mających traumę związaną z wojną, ● zachęcanie uczniów z Ukrainy do integrowania się z nowym środowiskiem,

	<ul style="list-style-type: none"> ● przybliżenie polskiej kultury i tradycji, ● włączenie do działań adaptacyjnych chętnych rodziców i uczniów, ● umożliwienie udziału uczniom z Ukrainy w dodatkowych lekcjach języka polskiego, ● propagowanie życzliwości i współpracy wśród uczniów i nauczycieli, ● organizowanie pomocy rzeczowej i materialnej dla rodzin przybywających z Ukrainy, ● utrzymywanie stałego kontaktu wychowawców klas z rodzicami uczniów z Ukrainy, ● ścisła współpraca pomiędzy dyrekcją, wychowawcami klas, nauczycielami, pedagogiem szkolnym oraz uczniami i ich rodzicami.
--	--

Działania alternatywne adresowane do wszystkich uczniów

Zajęcia pozalekcyjne przeznaczone są dla uczniów pragnących wspólnie z nauczycielem poszerzać swoje wiadomości i umiejętności w zakresie jednego przedmiotu lub innej dziedziny aktywności. W zajęciach pozalekcyjnych typu: koła przedmiotowe, koła zainteresowań, grupy wyrównawcze, zajęcia specjalistyczne biorą udział, za zgodą rodziców, uczniowie zainteresowani przedmiotem lub zakwalifikowani przez nauczyciela/wychowawcę/pedagoga do odpowiedniej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W pozalekcyjnych zajęciach sportowych uczestniczą uczniowie z predyspozycjami do uprawiania konkretnej dyscypliny sportowej, po konsultacji z nauczycielami wychowania fizycznego. W zajęciach rekreacyjno-sportowych biorą udział wszyscy chętni uczniowie, w tym niemający predyspozycji do udziału w sekcjach specjalistycznych.

Zadania	Formy realizacji
Praca w organizacjach działających w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1 Samorząd Uczniowski. 2 Wolontariat.
Zajęcia pozalekcyjne.	<ol style="list-style-type: none"> 1 Koła przedmiotowe. 2 SKS. 3 Zajęcia specjalistyczne. 4 Zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne uczniów. 5 Zajęcia w ramach pomocy koleżeńskiej.
Organizacja imprez masowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1 Wyjścia na spektakle filmowe, teatralne, wystawy. 2 Spotkania z ciekawymi ludźmi. 3 Wycieczki klasowe i międzyklasowe. 4 Organizacja świąt, uroczystości, szkolnych, państwowych, środowiskowych, kiermaszy, festynów i festiwali.
Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów	<ol style="list-style-type: none"> 1 Udział w zawodach sportowych, 2 Udział w konkursach wiedzy i umiejętności, 3 Udział w olimpiadach przedmiotowych.

PROPONOWANA TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH

(Poniższe listy zawierają sugestie do dowolnej modyfikacji przez wychowawców, w zależności od potrzeb klasy, inwencji wychowawcy i klasy oraz zmieniającej się sytuacji wychowawczej. W każdym roczniku uwzględnia się zapoznanie z zapisami Statutu dotyczącymi uczniów (w starszych klasach ich przypomnienie), wybór samorządu klasowego, przydzielenie uczniom funkcji i obowiązków w klasie, ocenę postępów w nauce, wystawianie ocen zachowania, podsumowanie półrocza, roku szkolnego, zachowanie zasad bezpieczeństwa podczas wycieczki zimowej i letniej. Godziny wychowawcze mogą również obejmować święta obchodzone w klasie: Wigilia, Dzień Chłopaka, Dzień Kobiet itp.)

W KLASACH PIERWSZYCH

- 1 Autoprezentacja. Wybór samorządu klasowego.
- 2 Zapoznanie uczniów z treścią Statutu Szkoły oraz z innymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie szkoły.
- 3 Prawa i obowiązki ucznia.
- 4 Tworzenie zasad pracy klasą - sporządzenie klasowego kontraktu.
- 5 Gloria victis- historia życia Witolda Pileckiego-patrona szkoły.
- 6 Jak układać poprawne stosunki z nauczycielami? – pogadanka.
- 7 O zasadach dobrego wychowania.
- 8 Kultura zachowania w miejscach publicznych.
- 9 Zasady higieny pracy umysłowej- jak uczyć się efektywnie? – pogadanka.
- 10 Różne techniki uczenia się.
- 11 Zainteresowania, hobby – zajęcia pozalekcyjne, sposoby spędzania czasu wolnego.
- 12 Współzycie w zespole. Prawa jednostki a powinność wobec zespołu.
- 13 11 listopada 1918- znaczenie święta narodowego.
- 14 Kultura językowa młodego człowieka.
- 15 Czynniki wpływające na poczucie szczęścia człowieka – hierarchia wartości.
- 16 Czy jestem osobą tolerancyjną?
- 17 Omówienie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.
- 18 Jak reagować w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia? – pierwsza pomoc.
- 19 Wychowawcza rola sportu, znaczenie turystyki i aktywnego wypoczynku dla ucznia.
- 20 Jak żyć zdrowo?- styl życia, moda, aktywność fizyczna.
- 21 Zgubny wpływ palenia papierosów, dopalaczy, picia alkoholu na zdrowie człowieka.
- 22 Narkotykom mówimy NIE.
- 23 Zdiagnozowanie zainteresowań czytelniczych uczniów.
- 24 Poznajemy historię miasta Piotrkowa- wycieczka do Muzeum Okręgowego.
- 25 Przyczyny niepowodzeń szkolnych.
- 26 Umiejętność radzenia sobie ze stresem.
- 27 Czym cechuje się postawa asertywna?
- 28 Radzenie sobie z własną i cudzą agresją.
- 29 Rodzina w życiu człowieka.

- 30 Przyjaźń i miłość jako najważniejsze uczucia w życiu człowieka.
- 31 Sposoby przezwycięzania konfliktów rodzinnych.
- 32 Żywnienie a rozwój młodego człowieka.
- 33 Ideał prawdziwej miłości.
- 34 3 Maja 1791 r. – znaczenie święta narodowego.
- 35 Jak dzięki nowym technikom multimedialnym poszerzać swoją wiedzę?
- 36 Promowanie nawyków czytelniczych.
- 37 Internet w życiu młodego człowieka- pogadanka.
- 38 Moje relacje z rodzicami – czy współczesne media mogą zastąpić rozmowę.
- 39 Gospodarowanie czasem – racjonalny plan dnia ucznia.
- 40 Jak podnieść własną wartość?
- 41 Czy nasza klasa stanowi zgrany zespół?
- 42 Co nam sprawia trudność i jak sobie radzić z problemami.
- 43 Dbamy o miejsca pamięci narodowej.
- 44 Mój region - jego walory krajoznawcze i turystyczne.

Działania skierowane do uczniów klas pierwszych

Główne zadania do realizacji w klasie pierwszej to:

- ✓ diagnoza sytuacji wychowawczo – opiekuńczej ucznia,
- ✓ poznawanie uczniów, ich potrzeb i możliwości rozwojowych,
- ✓ udzielanie wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu pojawiających się trudności w nauce, komunikacji interpersonalnej, problemach emocjonalnych,
- ✓ profilaktyka uzależnień i promocja zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego,
- ✓ integracja zespołu klasowego oraz zespołu rodziców oraz wdrożenie do funkcjonowania w nowym środowisku szkolnym,
- ✓ wykorzystywanie różnorodnych przedsięwzięć do integracji pierwszoklasistów ze starszymi uczniami,
- ✓ wypracowanie form współpracy z rodzicami i zachęcenie ich do poszerzania wiedzy dotyczącej problemów dzieci i młodzieży (poprzez kontakty z pedagogiem, udział w spotkaniach ze specjalistami, samokształcenie).

W KLASACH STARSZYCH

- 1 Przypomnienie regulaminu Zespołu Szkół Ponadpodstawowych nr 1 i zasad wewnątrzszkolnego systemu oceniania, promowania i klasyfikowania, regulaminu BHP, procedur ochrony małoletnich oraz planu ewakuacji.
- 2 Jak rozwijać swoje pasje twórcze?
- 3 Umiejętne gospodarowanie czasem wolnym.
- 4 Przyjaźń jako jedna z ważniejszych wartości.
- 5 Koleżeństwo i szacunek jako podstawa funkcjonowania klasy
- 6 Książka a inne media - ich rola w życiu młodego człowieka
- 7 Dzień bez Internetu? Czy to możliwe?
- 8 Dlaczego warto uczyć się języków obcych? (Europejski Dzień Języków)
- 9 Konflikty rodzinne (rodzice a dzieci, dorośli a dzieci) – dyskusja (film).
- 10 Znaczenie empatii na poszczególnych etapach rozwoju człowieka.
- 11 Umiejętność słuchania i jej wpływ na relację z innymi.
- 12 Czym jest dla mnie szczęście?
- 13 Przyczyny niepowodzeń.
- 14 Być czy mieć? Hierarchia wartości.
- 15 Jak kształtować postawy akceptujące niepełnosprawność?
- 16 Prawa osób niepełnosprawnych.
- 17 Prawa osób niepalących.
- 18 Prawna ochrona dóbr osobistych człowieka, a zwyczaje szkolne.
- 19 Bezpieczne miasto – bezpieczne życie. Warunki stanowiące o bezpieczeństwie człowieka w życiu codziennym.
- 20 Przyczyny i skutki sięgania po używki – rosnące zagrożenia.
- 21 Jak efektywnie wykorzystać czas wolny – rodzaje aktywności czy stagnacja?
- 22 Zasady zdrowego odżywiania się.
- 23 Czy jestem asertywny? Trudna sztuka odmawiania.
- 24 Sztuka przyjaźni i umiejętność wzbudzania sympatii. Podstawy komunikacji interpersonalnej, kultura osobista. Sposoby wzajemnego wspierania się w potrzebie.
- 25 "Jak mnie widzą, tak mnie piszą" – estetyka wyglądu zewnętrznego.

- 26 Jak porozumiewać się z innymi? - Trening umiejętności interpersonalnych.
- 27 Komunikacja werbalna i niewerbalna – umiejętność odczytywania sygnałów z otoczenia.
- 28 Idealny uczeń, idealny nauczyciel.
- 29 Przyczyny niepowodzeń w nauce.
- 30 Rodzina w życiu człowieka i jej wpływ na preferencje edukacyjno-zawodowe.
- 31 Rola przyjaźni i miłości w życiu młodego człowieka.
- 32 Na czym polega odpowiedzialne rodzicielstwo?
- 33 Znaczenie profilaktyki zdrowego trybu życia.
- 34 Uzależnienia: narkotyki, alkohol, papierosy. Przyczyny sięgania, konsekwencje zdrowotne i społeczne. Czynniki sprzyjające uzależnieniom.
- 35 Trening udzielania pierwszej pomocy.
- 36 Jak przeciwdziałać zachowaniom patologicznym. Agresja i przemoc.
- 37 Skąd się biorą kompleksy i czy utrudniają życie?
- 38 Autorytet rodziców a samodzielność dzieci.
- 39 Sukcesy i porażki – czym są?
- 40 Jak uczyć się na błędach?
- 41 Szczęście – jak osiągnąć, od czego zależy?
- 42 Mechanizmy pozytywnego ruchu na zdrowie. Ruch jako najprostszy sposób rozładowywania napięcia emocjonalnego.
- 43 Światowy Dzień bez Tytoniu – pogadanka o negatywnym wpływie nikotyny.
- 44 Czy łatwiej uniknąć choroby, którą się zna? – zapoznanie z terminem „profilaktyka”.
- 45 Jak się relaksować, żeby się zrelaksować? – sposoby spędzania wolnego czasu, rozwijanie zainteresowań.
- 46 Choroby cywilizacyjne – mechanizmy ich powstawania i wpływ stylu życia na ich występowanie.
- 47 Sposoby efektywnego uczenia się.
- 48 Niepowodzenia szkolne, sposoby ich rozwiązywania oraz ich wpływ na psychikę ucznia.
- 49 Higiena pracy umysłowej – kształtowanie u uczniów umiejętności organizowania własnej nauki.
- 50 Zjawisko stresu w sytuacjach szkolnych, jak rozładować napięcie emocjonalne.
- 51 Moja odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i cudze – określenie cech szkoły bezpiecznej dla wszystkich.

- 52 Prawo do godnego życia – ludzie starzy, niepełnosprawni, kształtowanie postaw akceptacji wobec innych.
- 53 Rola środków masowego przekazu we współczesnym świecie.
- 54 Co mogę zrobić dla innych – o idei wolontariatu.
- 55 Subkultury – czy się z nimi identyfikujemy?
- 56 Autorytety – ludzie, którym ufam.
- 57 Autorytety czy idole?
- 58 Czym jest konformizm – rozważania o wolnym wyborze i presji społecznej
- 59 Ojczyzna, patriotyzm, honor – wartości ponadczasowe czy niemodne słowa?
- 60 Zagrożenia współczesnego świata.
- 61 Savoir – vivre na co dzień – przykłady zachowań kulturalnych.
- 62 Sposoby ubierania się w zależności od okoliczności.
- 63 Moja wiedza i udział w dbaniu o środowisko naturalne.
- 64 Polityka ekologiczna państwa. Rola organizacji proekologicznych.
- 65 Jak aktywnie uczestniczyć w ochronie środowiska?
- 66 Konieczność umiejętnego gospodarowania zasobami przyrody.
- 67 Prawne konsekwencje zachowań niewłaściwych –spotkanie z prawnikiem.
- 68 Jak pokonać nieśmiałość w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi.
- 69 Negatywny wpływ środków psychoaktywnych na organizm młodego człowieka.
- 70 Dopalacze- narkotyki nowej generacji.
- 71 Jak rozpoznawać symptomy depresji, jak sobie z nią radzić.
- 72 Trening zachowań asertywnych.
- 73 Jak budować poprawne relacje z rówieśnikami i osobami starszymi?
- 74 Uzależnienia behawioralne.
- 75 Prywatność w sieci.
- 76 Ryzyka korzystania z cyberprzestrzeni, cyberprzemoc.
- 77 Nie daj się zwariować – jak efektywnie korzystać z zasobów Internetu.
- 78 Zasady bezpiecznego korzystania z portali społecznościowych.
- 79 Czym jest hejt i dlaczego jest groźny?
- 80 Uzależnienie od smartphona – jak sobie z tym poradzić?
- 81 Czy należy bezkrytycznie wierzyć reklamom?
- 82 Duch sportu - o właściwym kibicowaniu.

- 83 Młody kierowca – pogadanka z policjantem z wydziału ruchu drogowego.
- 84 Odpowiedzialność prawna nieletnich.
- 85 Stop agresji i przemocy! Sposoby rozładowania napięcia emocjonalnego.
- 86 Wypoczynek w plenerze a dbałość o środowisko
- 87 Promocja szkoły.
- 88 Struktura i procedury egzaminu maturalnego.
- 89 Struktura egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe (w klasach technikum).

W KLASACH MATURALNYCH

- 1 Struktura i harmonogram egzaminów maturalnych.
- 2 Procedury maturalne, wypełnianie deklaracji maturalnych.
- 3 Jak dokonać właściwego wyboru przedmiotów maturalnych?
- 4 Moje życie w przyszłości – być czy mieć, perspektywy na przyszłość, wybór kierunku studiów, zawodu.
- 5 Najpopularniejsze kierunki kształcenia, czyli jak dobrze zaplanować przyszłość?
- 6 Co warto wiedzieć o studiach?
- 7 Poznajemy siebie w aspekcie wyboru zawodu – moja osobowość zawodowa.
- 8 Lokalny rynek pracy.
- 9 Sztuka uczenia się w klasie maturalnej. Jak efektywnie przygotować się do egzaminów?
- 10 Badanie predyspozycji zawodowych- test Hollanda.
- 11 Umiejętność zaprezentowania się podczas rozmowy kwalifikacyjnej- spotkanie z doradcą zawodowym.
- 12 Kształtowanie pozytywnych relacji z nauczycielami.
- 13 Człowiek – istota społeczna. O konsekwencjach i przywilejach przebywania w grupie.
- 14 Kultura słowa i zachowania w sytuacjach dnia codziennego.
- 15 Dlaczego obchodzimy święta narodowe?
- 16 Czym jest współczesny patriotyzm?
- 17 Dlaczego warto angażować się dla innych?
- 18 Współzycie w zespole. Wzajemne oczekiwania jednostki i grupy.
- 19 Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za własną przyszłość.

- 20 Wartości moralne i estetyczne ważne dla mnie – granice tolerancji i akceptacji pewnych postaw.
- 21 Czy istnieje potrzeba posiadania autorytetów – kto jest dla mnie autorytetem?
- 22 Manipulacja – przejawy. Jak się bronić?
- 23 Załamania i kryzysy; frustracje i stresy młodzieży.
- 24 Zachowania agresywne, przejawy agresji.
- 25 Czynniki istotne dla zachowania zdrowia. Jak zachować sprawność fizyczna i umysłową?
- 26 Przeciwdziałanie uzależnieniom w aspekcie zagadnień prawnych.
- 27 Jak mówić "nie" - ustalenie najskuteczniejszych sposobów odmawiania w konkretnych sytuacjach.
- 28 Negatywny wpływ środków psychoaktywnych na organizm młodego człowieka
- 29 Społeczne skutki uzależnień
- 30 Jak porozumiewać się z innymi? - Trening umiejętności interpersonalnych.
- 31 Mój system wartości a poszanowanie praw drugiego człowieka.
- 32 Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach.
- 33 Stres jako blokada potrzeb człowieka a stres przed maturą.
- 34 Sukcesy i niepowodzenia – jak pokierować życiem, by osiągnąć cel.
- 35 Ja za 10 lat – co kieruje moimi wyborami?
- 36 Nabywanie praw obywatelskich – wchodzenie w dorosłe role społeczne.
- 37 Podsumowanie 3 i 4-letniej pracy wychowawczej – ankieta ewaluacyjna.

SZCZEGÓŁOWE DZIAŁANIA PROFILAKTYCZE

Lp.	Zadania	Odpowiedzialni
1.	Działania wspomagające wychowanie w rodzinie, jako skuteczna profilaktyka wszelkich zachowań ryzykownych: a) porady dla rodziców na temat skutecznych metod wychowawczych, b) zachęcanie rodziców do uczestnictwa w kursach podnoszących umiejętności wychowawcze.	pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog

2.	<p>Działania zmierzające do niwelowania napięć i radzenia sobie w sytuacji niepowodzeń – współpraca z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zajęcia na temat umiejętności radzenia sobie ze stresem, ● spotkania z psychologiem na temat sposobów radzenia sobie w sytuacji niepowodzeń oraz na temat uzależnień od komputera i Internetu, ● porady pedagoga i psychologa- jak skutecznie uczyć się, planować i osiągać cele. 	<p>pielęgniarka szkolna, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog</p>
3.	Zorganizowanie konkursów, turniejów i olimpiad promujących zdrowy styl życia.	nauczyciele przedmiotów,
4.	Realizacja programów profilaktycznych na temat uzależnień z uwzględnieniem dopalaczy.	dyrektor szkoły, pedagog szkolny, psycholog,
5.	<p>Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa i wyeliminowanie wstępu na teren szkoły osobom obcym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pełnienie przez nauczycieli dyżurów w czasie przerw międzylekcyjnych, ● monitoring w szkole i na jej terenie. 	nauczyciele, dyrektor szkoły
6.	<p>Międzynarodowy Dzień Walki z AIDS:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zajęcia na temat HIV/AIDS ● tematyczna gazetka ścienna – plakaty 	pielęgniarka szkolna, pracownik Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
7.	Zorganizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami Policji na temat odpowiedzialności osób niepełno i pełnoletnich.	pedagog szkolny, wychowawcy
8.	Zorganizowanie prelekcji połączonej z projekcją filmu edukacyjnego prowadzonej przez przedstawiciela Straży Pożarnej na temat umiejętności zachowania się w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.	pedagog szkolny, psycholog
9.	Przeprowadzenie spotkania z pracownikiem socjalnym Ośrodka	pedagog szkolny,

	Pomocy Społecznej lub przedstawicielem Zespołu Interdyscyplinarnego na temat zapobiegania przemocy w rodzinie.	psycholog
10.	Zorganizowanie zajęć z funkcjonariuszami Wydziału Ruchu Drogowego KMP na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz na temat problemu uzależnień.	pedagog szkolny, psycholog
11.	Kącik w bibliotece szkolnej na temat „Tytoń, narkotyki, dopalacze – jak się przed tym bronić?”	bibliotekarze szkolni
12	Zorganizowanie rajdów, wycieczek i imprez angażujących młodzież w życie szkoły- rozbudzanie zainteresowań celem odciążenia młodzieży od zachowań ryzykownych.	wychowawcy klas, nauczyciele wychowania fizycznego
13.	Akcja „ Bezpieczne Miasto”, „Bezpieczne Wakacje” - zorganizowanie przed feriami, wakacjami działań promujących zasady bezpiecznego wypoczynku.	pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy
14.	Ułatwienie uczniom z Ukrainy integracji w polskiej szkole oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa w nowej sytuacji.	pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy
15.	Doskonalenie u uczniów umiejętności udzielania pierwszej pomocy w ramach godzin wychowawczych, zajęć edb, spotkań i warsztatów z pielęgniarką szkolną, przedstawicielami instytucji wspierających szkołę (np. ratownik medyczny)	wychowawcy, pielęgniarka szkolna, nauczyciele edb

STAŁE UROCZYSTOŚCI SZKOLNE

- 1 Inauguracja roku szkolnego.
- 2 Ślubowanie klas pierwszych.
- 3 Dzień Edukacji Narodowej.
- 4 Rocznica odzyskania niepodległości.

- 5 Wigilia.
- 6 Studniówka.
- 7 Walentynki.
- 8 Dzień Kobiet.
- 9 Pożegnanie absolwentów.
- 10 Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja.
- 11 Dzień patrona szkoły
- 12 Dzień Sportu.
- 13 Zakończenie roku szkolnego.

ZASADY OBOWIĄZUJĄCE w ZSP nr 1:

- a) systematyczne uczęszczanie do szkoły,
- b) takt i kultura w kontaktach z ludźmi,
- c) zakaz używania wulgaryzmów, agresji słownej i fizycznej,
- d) tolerancja wobec przekonań, postaw, poglądów i zachowań innych ludzi,
- e) przestrzeganie ogólnie przyjętych form grzecznościowych,
- f) granice wolności określone przez granice dobra drugiego człowieka,
- g) sumienność i poczucie odpowiedzialności,
- h) punktualność w przybywaniu na zajęcia lekcyjne,
- i) dbanie o wspólne mienie,
- j) angażowanie się w życie klasy i szkoły,
- k) praca w Samorządzie Szkolnym,
- l) uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, olimpiadach, spotkaniach, i uroczystościach oraz innych przedsięwzięciach podejmowanych przez szkołę,

- ł) dbałość o estetykę wyglądu, noszenie stroju dostosowanego do sytuacji, obowiązek noszenia stroju galowego podczas uroczystości szkolnych,
- m) zakaz używania telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć szkolnych,
- n) zakaz spożywania środków psychoaktywnych (alkohol, papierosy, narkotyki),
- o) spożywanie posiłków tylko podczas przerw międzylekcyjnych.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Przebieg i efekty pracy w zakresie wychowania są poddawane systematycznej obserwacji i ocenie.

1 Sposoby i środki ewaluacji;

- a obserwacja zachowania uczniów, stopnia zrozumienia i zinternalizowania norm;
- b obserwacja postępów w zachowaniu i nauce (semestralna i roczna ocena postępów);
- c ocena ilości i jakości wytworów prac uczniowskich - prace plastyczne, fotograficzne, literackie (przeгляд);
- d ocena poziomu wiadomości i umiejętności uczniów biorących udział w konkursach;
- e frekwencja na zajęciach organizowanych przez szkołę (analiza dokumentów);
- f wyniki ewaluacji programu przeprowadzonej wśród uczniów i ich rodziców (ankieta, wywiad, rozmowa);
- g ocena samopoczucia uczniów w szkole (ankieta, obserwacja, wywiad);
- h ocena stopnia zintegrowania klas (sondaż, obserwacja).

2 Proponowane wskaźniki ewaluacji;

2.1 Ilościowe:

- a frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych,
- b liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych - procent ogółu,
- c ilość prac wykonanych przez uczniów,
- d liczba uczniów z problemami wychowawczymi,
- e liczba uczniów przystępujących do konkursów, liczba laureatów,
- f ilość wycieczek organizowanych przez szkołę,
- g liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły.

2.2 Jakościowe:

- a aktywność uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- b umiejętności, wiadomości, postawy uczniów,
- c samorządność uczniów w klasie i szkole,
- d przyczyny nieobecności uczniów na zajęciach,
- e przestrzeganie zasad sformułowanych w programie,
- f postępy w zachowaniu i uczeniu się,
- g współpraca z rodzicami uczniów,
- h współpraca ze środowiskiem lokalnym